

ת"פ 15399/10/17 - מדינת ישראל נגד י מ

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 15399-10-17 מדינת ישראל נ' מ

בפני בעניין: כבוד השופט עמית מיכלס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
י מ

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר דיוני, בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של תקיפת בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: החוק).

2. על-פי עובדות כתב האישום המתוקן התגוררו הנאשם ואשתו מ מ (להלן: המתלוננת), ביחד עם ארבעת ילדיהם בדירה ב-- בתאריך 26.7.17, בסמוך לשעה 23:42, הגיע הנאשם לדירה כשהוא תחת השפעת אלכוהול, וביקש מהמתלוננת לצאת מהחדר בו שהתה יחד עם בתם על מנת לשוחח עמו. משסירבה המתלוננת, החל הנאשם לצעוק, להכות בקירות החדר ואף טרק את דלת החדר. הנאשם הוציא מהארון את הכתובה של בני הזוג, זרק אותה לכיוון המתלוננת, אמר לה שהוא רוצה להתגרש, והכה אותה במכת אגרוף בזרועה השמאלית. בהמשך נכנסו לחדר שני הבנים של הנאשם והמתלוננת, אחד מהם חיבק את הנאשם מאחור על מנת למנוע ממנו מלהמשיך ולתקוף את המתלוננת, הוציאו מהחדר, והנאשם עזב את הדירה.

3. במסגרת ההסדר הדיוני, הופנה הנאשם לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר לעונש, כאשר שירות המבחן התבקש לבחון, בין היתר, את בקשת ההגנה לביטול הרשעתו. הצדדים לא הגיעו אמנם להסכמה עונשית, אולם המאשימה הודיעה ש"כפוף לתסקיר חיובי שילמד על נטילת אחריות, שיתוף פעולה עם הליך טיפולי, אי פתיחת תיקים והמלצה חיובית מאת שירות המבחן", היא תסכים שהתיק יסתיים בעונש של מאסר על תנאי וחתומה על התחייבת.

תסקירי שירות המבחן

4. בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים. על פי התסקיר הראשון מיום 27.6.2018, הנאשם כבן 48, נשוי למתלוננת, אב לארבעה ילדים בגילאי 10-20, ועובד כמוכר ומתקין מערכות רכב, בעסק השייך לאחיו. הנאשם תיאר את הקשר הזוגי עם המתלוננת כחיובי לאורך השנים, להוציא את התקופה שקדמה לביצוע העבירה, בה חלה התרופפות ביחסיהם על רקע חילוקי דעות שעלו בנוגע לחינוך ילדיהם. הנאשם שלל שימוש באלימות מכל סוג כלפי אשתו לאורך השנים וציין כי האירוע המיוחס לו בכתב האישום חריג במערכת היחסים ביניהם, עובדה שאושרה אף על ידי המתלוננת. לצד זאת צוינה התנהגותו השתלטנית, של הנאשם, התפרצויות זעם וקשייו לפתור בעיות בתקשורת מקדמת בין בני הזוג. ביחס לצריכת אלכוהול ציין הנאשם שחזר מאזכרה משפחתית במהלכה שתה אלכוהול, אולם הדגיש כי לא נוהג לצרוך אלכוהול באופן קבוע. שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם נורמטיבי המגלה יציבות במסגרות חיו השונות. לאור המתואר שירות המבחן מצא כי יש מקום להתערבות טיפולית ומשכך התבקשה דחייה בת 4 חודשים על מנת לבחון את השתלבות הנאשם במסגרת טיפולית.

5. בחלוף מספר חודשים, ביום 31.10.2018, הוגש בעניינו של הנאשם תסקיר נוסף, ממנו עולה שבמהלך תקופת הדחייה השתלב הנאשם בקבוצה טיפולית אליה הגיע באופן קבוע ויציב אחת לשבוע. משיחה שנערכה עם המתלוננת נמסר כי ישנה רגיעה ביחסים בינה לבין הנאשם וכי מאז האירוע לא אירעו מקרי אלימות נוספים. עוד ציינה המתלוננת, שמאז שהנאשם השתלב בקבוצה הוא משקיע מאמצים להתנהל באופן מרוסן ולתקשר עמה באופן ישיר ומקדם במהלך קונפליקטים. נוכח כל האמור המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה. אשר לשאלת ביטול ההרשעה צוין שעל אף שהנאשם לא הצביע על פגיעה קונקרטיה במקור פרנסתו הנוכחי במידה ויורשע, עדין מומלץ להורות על ביטול הרשעתו, בשים לב לשיתוף הפעולה שלו והתמדתו בהליך הטיפולי, העובדה שמדובר בעבירה ראשונה ויחידה, והעובדה שהנאשם לקח אחריות על מעשיו.

טיעוני הצדדים

6. בטיעוניו לעונש ציין ב"כ המאשימה, עו"ד רונן גינגולד, שהנאשם יליד 1970, נעדר הרשעות קודמות. ב"כ המאשימה הפנה לנסיבות ביצוע העבירה וציין שמדובר באירוע אלים שלולא התערבות בנם יכול היה להיגרם בצורה חמורה יותר. לאור האמור בתסקיר, והודאת הנאשם במסגרת ההסדר הדיוני, הצטרף ב"כ המאשימה להמלצת שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה. עם זאת עתר להותיר את ההרשעה על כנה בהעדר פגיעה קונקרטיה בנאשם, בשים לב לעובדה שהוא עובד כמתקין מערכות לרכב בעסק של אחיו, ומכאן שאין כל חשש שהאח יפטר אותו עקב ההרשעה. ב"כ המאשימה ציין כי הימנעות מהרשעה איננה "פרס" לנאשם המשתף פעולה עם שירות המבחן ולוקח חלק בהליך טיפולי.

לטענת המאשימה, לאור חומרת מעשיו של הנאשם לא ניתן לסיים את עניינו תוך הימנעות מהרשעה, אולם, בשים לב לתסקיר החיובי, ניתן להסתפק בהטלת עונשים של מאסר מותנה וחתימה על התחיבות. עוד ציין ב"כ המאשימה כי המתלוננת ביקשה באוזניו כי הנאשם ישולב בטיפול וכי היא פוחדת שהאירוע יחזור על עצמו.

7. מנגד עתר ב"כ הנאשם, עו"ד איתי בן נון, לבטל את הרשעת הנאשם, תוך שהפנה לקריטריונים שנקבעו בהלכת תמר כתב. בתוך כך ציין את העובדה שמדובר בעבירה ראשונה ויחידה של הנאשם, העובדה שאין מדובר בעבירה חמורה והעובדה שלמתלוננת לא נגרמה כל חבלה. בהקשר זה ציין שאין לקבל את טענת המאשימה לפיה האירוע יכול היה להסתיים אחרת. עוד הפנה לדברי המתלוננת שדיווחה על רגיעה ביחסיהם ועל כך שמאז האירוע לא היו אירועי אלימות נוספים. ב"כ הנאשם הדגיש שמאז שהנאשם שולב בטיפול הוא משקיע מאמצים להתנהל באופן מרוסן כאשר מתרחשים קונפליקטים, ומכאן שהסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות לא קיימת. עוד ציין שהנאשם

לקח אחריות מלאה ושההרשעה תפגע בדימוי העצמי שלו. לדבריו, בני הזוג ממשיכים לחיות ביחד, ואין צורך ליצור גורם מתסיס ביניהם. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה התומכת בעמדתו ולמצבים בהם נמנעו בתי משפט מהרשעת נאשמים גם במקרים בהם נמצא שההרשעה לא תביא לפגיעה קונקרטיית בפרנסת הנאשם.

8. הנאשם בחר שלא לנצל את זכות המילה האחרונה ולא הוסיף דבר על דברי בא כוחו.

דיון - ביטול הרשעה

9. ביטול הרשעה מהווה חריג לכלל לפיו מקום שהוכחה אשמתו של אדם, יש להרשיעו בדיון. הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית מהווה תוצאה מתבקשת של הוכחת האשמה הפלילית ונועדה להעביר מסר של הרתעת היחיד והרבים, ולשוות למעשה העבירה תווית של מעשה פסול בעיני החברה, שגמול עונשי בצדו. חרף הכלל האמור, המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים, עשויים להיווצר מצבים אשר אינם מתאימים להחלת הכלל המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, קיימת אפשרות כי חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדיון (ע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל (31.12.07)).

בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל (21.8.1997) נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים מרכזיים: האחד, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. השני, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

10. יישום המבחנים האמורים בדבר אי הרשעת הנאשם במקרה שלפני מעלה שבכל הנוגע לסוג העבירה בנסיבותיה הרי שלא ניתן לקבוע כי מדובר במעשה שרף חומרתו אינו מאפשר לוותר בנסיבות המקרה על הרשעה. מבלי להקל ראש במעשי הנאשם, הרי שמדובר באירוע חד פעמי בו נהג הנאשם באלימות כלפי המתלוננת; מדובר אמנם בנקיטת אלימות פיזית, אולם רף החומרה שלה אינו גבוה, והוא הסתכם במכת אגרוף בזרועה של המתלוננת ללא גרימת חבלה.

11. ואולם, בכל הנוגע לדרישה בדבר הוכחת פגיעה קונקרטיית בשיקומו של הנאשם, מצאתי שלא עלה בידי הנאשם להוכיח פגיעה כאמור. הנאשם עובד בעסק פרטי של אחיו, ומכאן שלהרשעה אין כל משמעות על המשך העסקתו במקום. גם בכל הנוגע לפגיעה בדימוי העצמי של הנאשם בעקבות הרשעתו, הרי שמדובר בטענה שנטענה בעלמא, ולא נמצא לה כל עיגון בתסקיר שירות המבחן או בטיעוני הצדדים לעונש.

אין להתעלם מהנקודות החיוביות הנזקפות לזכות הנאשם, ובכלל זה השתלבותו בקבוצה טיפולית בחודש יולי 2018 והחשיבות שהנאשם רואה בקבוצה בה שולב, הודאתו ולקיחת האחריות והעובדה שהעבירה הינה חריגה בנוף חייו. ואולם נימוקים אלו יפים לשאלת קביעת עונשו של הנאשם ואינם רלבנטיים לשאלת הרשעתו, שאלמלא כן החריג של אי הרשעה יהפוך לכלל כל אימת שנאשם נעדר עבר פלילי ישתלב בהליך שיקומי.

בהתייחס לפסיקה שהוגשה מטעם ההגנה אציין שחלק מההחלטות עסקו בתיקי אלימות, אולם לא אלימות בתוך המשפחה. במקרים אחרים, כגון המקרה שנדון בת"פ (ראשל"צ) 22170-11-14 מדינת ישראל נ' אנדרוסיאק

(21.12.2016), הרי שמדובר בנסיבות אישיות השונות מהמקרה שלפנינו. מכל מקום, אל מול החלטה זו ניתן למצוא גזרי דין רבים של נאשמים שהורשעו בעבירות קלות בתוך המשפחה שעניינם הסתיים בהרשעה [לדוגמא ראו רע"פ 303/16 מלוי טלקר נ' מדינת ישראל (13.1.2016)].

אשר על כן מצאתי שאין מקום לבטל את הרשעת הנאשם.

קביעת העונש ההולם

12. הערך החברתי שנפגע בעבירות אלימות במשפחה הינו זכותו של בן הזוג לשמירה על בטחונו האישי על גופו ועל שלוות נפשו בתוך ביתו.

בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן במקרה שלפני מובילה למסקנה שמדובר בפגיעה ברף נמוך, זאת בשים לב לאופי התקיפה ולעובדה שמדובר במקרה בודד. עם זאת יש לציין שהתקיפה בוצעה כאשר הנאשם היה תחת השפעת אלכוהול ולהתנהגות הנאשם לפני ואחרי המעשה האלים.

13. בחינת מידת הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב ביותר, החל ממאסרים מותנים, עבור דרך ענישה קונקרטיית בדמות צו מבחן, של"צ וקנס ועד למאסרים, בין אם בעבודות שירות ובין אם לריצוי בפועל, לעתים אף לתקופות משמעותיות.

14. במסגרת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, נתתי דעתי לעובדה שהעבירה בוצעה עת נכחו בבית ילדיהם של בני הזוג, לעובדה שקדמה למכה השתוללות של הנאשם, ובכלל זה צעקות, מכות לקירות הבית, טריקת הדלת והוצאת הכתובה וזריקתה אל עבר המתלוננת. במצב הדברים המתואר, הדעת נותנת שמעשי הנאשם גרמו למתלוננת להרגשה של פחד וחרדה. עוד נתתי דעתי לעובדה שמעשיו של הנאשם הופסקו רק לאחר שנכנסו לחדר שני הבנים של בני הזוג, כאשר אחד מהם חיבק את הנאשם על מנת למנוע ממנו מלהמשיך ולתקוף את המתלוננת, הוציא אותו מהחדר ורק אז עזב הנאשם את הדירה.

15. בשים לב לכל האמור אני סבור שמתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע העבירה נע בין מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל למשך מספר חודשים וענישה נלווית.

16. במקרה שלפני לא קיימים שיקולים המצדיקים סטייה מהמתחם לקולא או לחומרה. בכל הנוגע להליך השיקומי אותו עובר הנאשם במסגרת שירות המבחן, בכוונתי לזקוף שיקול זה לזכותו של הנאשם בגדרי המתחם. באותה נשימה יש לתת את הדעת גם לצורך להרתיע את הנאשם, כמו גם את הציבור בכללותו מפני ביצוע עבירות אלימות בכלל ואלימות בתוך המשפחה בפרט, וגם לעניין זה יינתן ביטוי בגדרי המתחם.

17. בגזירת העונש המתאים לנאשם בגדרי המתחם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה. במסגרת זו נתתי דעתי לגילו של הנאשם; לעובדה שהוא נעדר עבר פלילי; להודאתו במיוחס לו וללקיחת האחריות; לעמדתה של

המתלוננת ולדיווח שלה לפיו מאז האירוע לא חוותה אירועי אלימות נוספים; לעובדה שככלל מנהל הנאשם אורח חיים נורמטיבי; להשתלבותו של הנאשם בהליך טיפולי ולנכונותו להמשיך בתהליך זה גם לאחר שייגזר דינו; לגורמי הסיכון והסיכוי שפורטו בתסקיר שירות המבחן ולהתרשמות שירות המבחן מהנאשם באופן כללי.

סוף דבר

18. אשר על כן, בשים לב למכלול הנימוקים עליהם עמדתי לעיל, לעמדת שירות המבחן ולעמדה העונשית שהוצגה על ידי המאשימה, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. צו מבחן למשך 12 חודשים מהיום.

מובהר לנאשם כי אי עמידה בתנאי הצו, לרבות אי שיתוף פעולה עם שירות המבחן, עלול להוביל להפקעת הצו ולחידוש הדין בעניינו.

ב. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 2,000 ₪, להימנע במשך שלוש שנים מהיום מביצוע עבירת אלימות או איומים בתוך המשפחה. ההתחייבות תיחתם עד ליום 14.11.2018. לא יחתום הנאשם על ההתחייבות, יאסר למשך 5 ימים.

ג. מאסר על תנאי למשך 5 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מהיום על עבירת אלימות בתוך המשפחה.

ד. מאסר על תנאי למשך 3 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מהיום על עבירת אלימות אחרת, או על עבירת איומים, בין אם בתוך המשפחה ובין אם מחוצה לה.

19. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

51293

ניתן היום, ד' כסלו תשע"ט, 12 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים.